

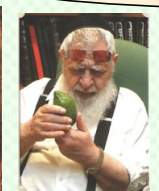
ניטל הפיטם לגמרי פסול אבל אם נשאר חלק מהפיטם כשר (הרמ"א ושו"ע ס"ז, חזו"ע סס).

פסוקים על נייר וכד' כגון 'בסוכות תשבו שבעת ימים' כדי לקשט את הסוכה, ואם כבר נכתב או נדפס בדפוס, מותר לקנותו ולקשט בו את הסוכה (שם עמ' 33 ס"יח).

ז. כשתולים קישוט בתקרה, יש להשתדל שהקישוט לא ירד למרחק 32 ס"מ מהסכך (ואם יורד למרחק 32 ס"מ וגם יש בו אורך ורוחב 32 ס"מ אז לכרע אסור כבר לשבת תחתיו). (ש"ע ס' תרכ"ו ס"ד והרמ"א ומה"ר"ב ס"ק טו). ומותר לתלות פירות שביעית לנוי בסוכה (ש"ע ילקו"י מועדים ס' ט).

ח. פירות שתלו אותם בסוכה לנוי אסור ליהנות מהם עד מוצאי שמחת תורה אפילו נפלו מן הסוכה (ש"ע ס' תרל"ב ס"ד). ולכן טוב להתנות בערב החג בנוסח זה: "אני מתנה על נוי הסוכה לאכלם מתי שארצה" ואז אם יפלו יוכל לאכלם. ובגוף הסוכה אין מועיל שום תנאי ליהנות ממנה ולכן אסור ליטול קיסם מהסוכה לחצוץ בו את שיניו. (שם ס"א ובהרמ"א).

הלכות ארבעת המינים

א. צריך כל אדם לדאוג לקנות ארבעת המינים לו ולבניו, ולא פחותה מצוה יקרה זו משאר דברי חול או הבלים שאדם נותן את כל ממונו עליהם (ילקו"י עמ' קע"ג).

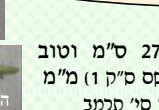
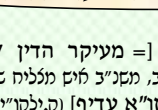
ב. קטן היודע לנענע חייב אביו לחנכו במצות ארבעת המינים ואם ידו משגת חייב לקנות לו את ארבעת המינים בפני עצמו (חז"ע עמ' רנ"ה).

ג. אופן קשירת ארבעת המינים:
מצוה לאגוד את הלולב עם ההדס והערבה בקשר גמור דהיינו שני קשרים זה על זה (ש"ע ס' תרנ"א ס"א) ואם לא איגדם בדיעבד כשר (חז"ע ע"מ שם).

אופן הקשירה: יקח שלוש עלים של הלולב ויניחם תחת הלולב כשפניו למטה והשדרה כלפיו, יניח הדס אחד על השדרה של הלולב ואחר בצד ימין של הלולב ואחר בצד שמאל ואח"כ יניח ערבה אחת בצד ימין והשניה בשמאל (כ"ה ס' תרנ"א ס' יד) באופן שלא יכסה הערבה את ההדס (כ"ה ס' כח).

וצריך שהשדרה של הלולב יהיה גבוה לפחות טפח 8 ס"מ מעל ההדסים והערבות (עם העלים) (ש"ע ס' תרנ"א ס"א, חז"ע עמ' שט) ואם הגובה פחות לא יוכל לברך על זה (חז"ע ס' כ"ה ס' ק ט). וצריך לקשור את ההדסים גבוה מן הערבה (הרמ"א ס' תרנ"א ס"א כ"ה ס' ק ט).

כללים בבחירת ארבעת המינים

לולב

✓ אורך הלולב (מנימום) 4 טפחים (ש"ע ס' תרנ"א ס"א) = מעיקר הדין 27 ס"מ וטוב להדר לכתחילה וליטול 32 ס"מ (ש"ע ס' ש, חז"ע עמ' שסג, מה"ר"ב זאץ מנחת ס' ק"ו) מ"מ אם אפשר בנקל לקחת 40 ס"מ כדי לחוש לשיטת החז"א עדיף (ק. ילקו"י ס' תרמ"ב ס"ד) ושעור אורך זה בשדרה מלבד העלים שבראש השדרה (ש"ע ס' ש) ואפילו ארוך יותר כשר (שם ס' ד).

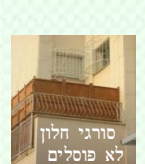
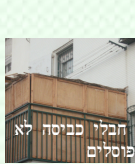
✓ **לספרדים:** אם נחלקו רוב עלי הלולב [כל עלה מורכב משני עלים שמחוברים בגבם וחביבור זה נפתח] (ש"ע ס' תרמ"א ס"ג) וכל עלה שבו נחלק ברובו (מה"ר"ב זאץ ע"ס) הלולב פסול (שם ילקו"י החדש עמ' נ טו), ענין בספר כי בא מועד לגי' מ' חתה סוכות עמ' קמ"ט שמשכיר בראש"ל כן ולא כפי שמוצא בחז"ע שם, וכן ילקו"י הג"ל מסביר כן) אם יש קליפה אדומה אשר מחברת את עלי הלולב אין להסיר קליפה זו כדי לבדוק אם נחלקו העלים שבראש הלולב (חז"ע ס' עמ' רנ"ה).

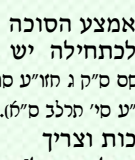
✓ **לאשכנזים:** אם נחלק העלה האמצעי של הלולב עד השדרה- הלולב פסול (הרמ"א ס' ש).

✓ נקטם ראשו והיינו נקטמו רוב העלים העליונים [בגוף: שהלולב מסתלים ב- 2 עלים גבוהים ביותר והם באותו גובה] ורוב של כל עלה ועלה פסול (ש"ע ס' תרמ"א ס"ו חז"ע ע"מ רנ"ו-רנ"ז, וכן דעה שניה בנאוה"ל ד"ה 'רוב העלים העליונים' זאץ עמ' קמ"ב כהרמ"א וכן נהר ש"ס סוכה כן וכן חז"ע זאץ מנחת ס' ש) ואם אין אלא עלה אחד בראש שדרת הלולב ונקטם ברובו פסול (שם). ולולבים שהקצה העליון שלהם הוא דק מאוד ונשרף מחום השמש כשר (שם).

✓ לא ישהה הלולב ההדס והערבה כולו במים במשך 24 שעות, שיש פוסלים אותם משום כבש ובדיעבד שעשה כן הם כשרים (חז"ע ע"מ שסג).

✓ מעיקר הדין אם השדרה עקומה כמגל- פסול (דווקא כשעקום לפניו או לצדדים אבל לאחור כשר)

את הסוכה במרפסת שעל גבה מרפסת, (ש"ע ס' תרכ"ו ס"א).

יא. מותר להקים סוכה תחת חוטי טלפון וחשמל או חוטי כביסה (ק. ילקו"י ס' תרל"ב ס"ג) ואף אם תלויים בגדים על חוטי הכביסה אין הסוכה נפסלת (חז"ע עמ' ס"ג ס"ל). וכן מותר להקים סוכה תחת חלון מסורג עם "בטן" (עמק המשפט ח"ג ס' ז).

יב. בכל מקום שיש בגג הסוכה סכך פסול [או שיש קירוי פסול מעל סכך כשר כגון: מזגן] בשיעור של 4 על 4 טפחים (32×32 ס"מ) בין באמצע הסוכה ובין בצידה אין לאכול ולישון תחת אותו מקום (מה"ר"ב ס' תרל"ב ס"ק טו) ולכתחילה יש להחמיר שלא לאכול ולישון אם שיעורו מ-3 טפח ומעלה (24×24 ס"מ) (שם ס' ג חז"ע ס' י).

יג. אם יש סכך פסול ברוחב 4 טפחים (32 ס"מ) לאורך כל הסוכה (ש"ע ס' תרל"ב ס"א).

✦ אם יש באמצע הפסול – פוסל את הסוכה (ש"ע ס' י) ויוצר כאן 2 סוכות וצריך לבדוק כל חלק אם יש בו שיעור סוכה ומקיים תנאי סוכה שאל"כ אותו חלק פסול (מה"ר"ב ס' ק ט).

✦ אם זה בצד הסוכה – אזי אפילו אם הסכך הפסול הוא עד 4 אמות (192 ס"מ) (ש"ע ס' ש) אינו פוסל את הסוכה, ומחשיבים את הדופן (בצד הסכך הפסול) כאילו מגיעה עד הסכך הכשר. מ"מ אין לשבת תחת הסכך הפסול [דין דופן עקומה הוא דוקא כשהדופן מגיעה עד גג הסוכה שאל"כ אין היתר של דופן עקומה ודופן זאת לא נחשבת לסוכה ואז צריך לראות אם בלי דופן זו יש מספיק דפנות לסוכה להיתר] [כל ההיתר שבלי הקטע הפסול ישאר לנו גודל סוכה מימלי הלכתה] (חז"ע עמ' טו).

✓ אם יש סכך פסול ברוחב פחות מ-4 טפחים לאורך כל הסוכה אין זה פוסל את הסוכה, מ"מ מותר לאכול או לישון תחתיו רק אם הוא פחות מ-3 טפחים (שם).

יד. אם יש רווח בסכך הסוכה בין באמצע בין בצד לאורך כל הסוכה: ✓ אם הוא פחות מ-3 טפחים (24 ס"מ) – כשר. אבל אין לאכול או לישון תחתיו [אבל סתם חורים בסוכה מותר לשבת או לאכול תחתיהם].

✓ אם הוא מ-3 טפחים (24 ס"מ) ומעלה- פוסל את הסוכה ויוצר כאן 2 סוכות משני צידי המרווח וצריך לבדוק אם יש בכל חלק שיעור סוכה (ש"ע ס' תרל"ב ס"א חז"ע עמ' סח).

הכשר פרגולה

✦ אם הפרגולה עשויה מאלומיניום [היינו פרופלי הצללה] פסולה מלמשש לסוכה (ש"ע ס' תרכ"ט ס"א).

✦ אם היא עשויה מעץ ופרופלי הצללה עשויים כעין רשת - פסולה לשמש לסוכה (כדן נסר רנ"ד 4 טפחים ש"ע ס' תרכ"ט ס"א חז"ע עמ' סח) (במקרה כזה צריך לפרק את "הרשתות" להגביהם ולהרכיבם שוב וההיתר אינו לכתחילה) (ש"ע ס' תרל"א ס' ט כס"ה, מה"ר"ב ס' ט, כ"ה ס' ק לו, ק. ילקו"י ס' ש).

ואם פרופלי הצללה עשויים כעין נסרים ארוכים הנמצאים במרווחים גדולים באופן שחמתה מרובה מצילתה, יניח סכך כשר עליהם והפרגולה כשרה. אם הנסרים ארוכים נמצאים במרווחים קטנים (כ-2 ס"מ) אזי תלוי, אם גג הפרגולה כולו בשיפוע והנסרים מחוברים ע"י מסמרים הסוכה כשרה בדיעבד (שהרי הסכך מוחזק ע"י מסמרים עין חז"ע עמ' מד). אך אם גג הפרגולה ישר [אע"פ שכל נסר עומד בשיפוע] – הפרגולה כשרה לסוכה (תחומין תשנ"ט ס' יט, קובץ זכרון תרמ"ט עמ' ס' שהרי כל נסר מסוגל לעמוד בגג גם ללא המסמר המחבר אותו וכן אין המסמרים משווים לגג דין מננה קבוע. חז"ע עמ' לו, ס' הסוכה השלם עמ' ש"ה).

✦ אע"פ שקרשי הצללה שמשמשים לסכך צבועים בצבע לנאותו הם אינם פוסלים (חז"ע סוכות עמ' זכ).

✦ כל הפרגולות שהכשרנו הם בתנאי שיש 3 דפנות שלמות (אע"פ שהדפנות לריכות להיות קודמות לסכך ממוחזק זאץ ע"ס) תרל"ב בהרמ"א מלחך ויש כאן קויות רחבות כמסגרת לסכך ברוחב טפח זה נחשב כאילו הדפנות קדמו לסכך ממוחזק במש"כ ס"ק יח). ואם זו סוכה ישנה [לפני 30 יום] צריך לחדש בה בסכך או בדפנות (ש"ע ס' תרל"א ס"א) [עשית דופן מתוך 3 שחייבים נחשב חידוש ובסכך ע"י שיפרק "לייסט" אחד ויחברו שוב] (ז"ע, ע"פ ובהז"ע להלן) ובדיעבד שלא חידש כלום בכל זאת הסוכה כשרה (חז"ע עמ' סג, מה"ר"ב ס' ק ד).

✦ כל הפרגולות שהכשרנו כמות שהם ללא תוספת סכך דווקא כשנעשו לצל (ש"ע ס' תרל"ב ס"א) אבל נעשו לצניעות פסול (מה"ר"ב ס' ק ח) וכדי להכשירם צריך להוציא הנסרים שבגג הפרגולה ולחברם שוב.

טו. מצוה לנאות (לקשט) את הסוכה שנאמר "זה אלי ואנוהו" (מסכת שבת קל"ג ע"ג).

טז. רשאים לתלות תמונות של רבנים לנוי בסוכה (חז"ע עמ' עז). ולכתחילה אסור לכתוב